

19. Рішення Вищого господарського суду України у справі від 16 січня № 2-5/7209-2002 господарського суду АРК за позовом ВАТ Електромашинобудиний завод «Фірма СЕЛМА» до ДПІ у м. Сімферополі АРК, УДК в АРК. — Режим доступу : www.arbitr.gov.ua/docs/28_678558.html.
20. Рішення Вищого господарського суду України у справі від 6 жовтня № А03/287-03 господарського суду Харківської області за позовом Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України до ДПІ у Дзержинському районі м. Харкова. — Режим доступу : www.arbitr.gov.ua/docs/28_657802.html.

Анотація

Василенко М. Д. Пільги в оподаткуванні проектів технопарків як відображення спеціального режиму їх функціонування. — Стаття.

Пільги для інноваційних проектів є важливими, бо вони є регулятором їх для розвитку і впровадження. Кошти цільових субсидій, як це передбачено Законом «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» (ст. 8), в останні роки практично не виділяються. Крім того, реально необхідним стає фінансування для завершення повного інноваційного циклу. Тому ст. 8 базового Закону слід доповнити положенням про створення та забезпечення функціонування інноваційної інфраструктури. Для активізації спеціального режиму діяльності технопарків у законодавчому порядку треба поновити для них пільги на ПДВ.

Ключові слова: пільги, оподаткування, право, закон, технологічні парки, проект, спеціальний режим, функціонування, субсидія, судові рішення.

Summary

Vasilenko M. D. Privileges in taxation of technological park projects as the deflection of their functioning to special regime. — Article.

Privileges for innovative projects are important points, because they became a regulator to them. Resources for special subsidies practically are not provided as it is statutory by Law «About the special regime of innovative activity for technological parks» (Article 8) at last years. In addition, really finances become a necessity for complete innovative cycle finishing. That is why Article 8 of basic Law should be supplemented by position about creation and guarantee functioning of innovative infrastructure. It is necessary to renew privileges on GST (PST) for the special regime of tekhnopark activity by legislative order.

Keywords: privileges, taxation, law, Act, technological parks, project, special regime, functioning, subsidy, court decision.

УДК 340.11:165.12-053.81(477)

О. Є. Проць

ПРАВОВА СВІДОМІСТЬ МОЛОДІ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИДИ ДЕФОРМАЦІЇ

Особливою соціальною групою сучасного українського суспільства є молодь. Від її здатності бути активною та творчою силою залежать перспективи модернізації суспільства та розвиток демократичної держави в Україні. Зокрема, ідея формування громадянського суспільства та правової держави може стати в Україні реальністю лише за умови, що політичні, економічні, соціальні реформи у державі поєднуюватимуться із підвищенням рівня правової свідомості усіх соціальних груп українського суспільства, особливо молоді. Державна молодіжна політика як один із найважливіших та пріоритетних напрямів діяль-

ності держави, що здійснюється в інтересах як молодих громадян, так і суспільства в цілому, повинна створювати належні умови для самореалізації молоді, у тому числі у сфері формування її правової свідомості. Сучасна модель державної молодіжної політики не відповідає масштабу визначених завдань; її удосконаленню сприяють всебічні наукові пошуки розв'язання актуальних проблем молодого покоління, якими займаються сьогодні правники, філософи, соціологи, психологи та педагоги. Дослідження правосвідомості молоді в умовах радикальних перетворень в усіх сферах суспільного життя має важливе теоретичне і практичне значення: виявлення взаємозв'язку між особливостями соціально-правового статусу та особливостями правової свідомості молодих людей допоможе внести необхідні корективи у механізм їх правової соціалізації з метою підвищення його ефективності.

У недалекому минулому юридична наука під впливом комуністичної ідеології визначала правосвідомість як «форму суспільної свідомості, яка виражає уявлення і відчуття людей (класів, суспільства) про право і про врегульовану ним поведінку», при цьому «об'єктивні умови впливають на правосвідомість і право через політичну свідомість і політику. Від політичної свідомості безпосередньо залежить сутність і зміст правосвідомості. У свою чергу правосвідомість служить провідником державної політики в життя, перетворюючи певні політичні погляди на загальнообов'язкові правові вимоги, підкріплені авторитетом і силою державної влади» [1, 261, 263].

У сучасній теорії права правосвідомість (*англ.* legal awareness) тлумачиться як система ідей, уявлень, емоцій і почуттів, що виражають ставлення особи, групи, суспільства до чинного, минулого і бажаного права, а також до діяльності, пов'язаної з правом [2, 677]. Учені ближнього зарубіжжя справедливо вважають, що правосвідомість — це незалежне, цілісне і визначальне щодо права явище, яке потребує вивчення у ролі особливого об'єкта правової теорії, через який теорія права «виходить» на такі питання, як сутність права, його генезис, культурна специфіка правового регулювання у межах певної цивілізації, деформації правової поведінки, джерела і причини злочинності та інших соціальних патологій тощо [3, 611–612]. Висловлюються навіть пропозиції щодо створення окремої філософсько-юридичної галузі знань — філософії правосвідомості, яка дозволить повно і системно дослідити це явище [4].

Упродовж останнього десятиліття теоретичні і практичні аспекти правової культури та її невід'ємного компонента — правової свідомості — активно досліджують такі сучасні вітчизняні науковці, як Ю. Битяк, О. Ганзенко, В. Головченко, Ю. Калинюк, О. Менюк, В. Тацій, О. Тодика, Ю. Тодика, Є. Федик, І. Яковюк та ін. У монографіях, дисертаційних роботах, наукових публікаціях розглядаються сутність, поняття і місце правової культури у правовій системі суспільства, виявляється співвідношення правової культури особи з її правосвідомістю і загальним світоглядом, аналізуються чинники формування правової культури та правової свідомості, формулюються пропозиції з удосконалення форм та способів правовиховного впливу на особу.

Практично усі вчені відзначають, що поняття «правосвідомість» відображає

взаємозв'язок права зі свідомістю: якщо право є об'єктивною реальністю, то правосвідомість — це суб'єктивна реакція людей на право, тобто право у тому вигляді, у якому воно існує в свідомості суспільства. Ставлення до права може бути позитивним (розуміння цінності права) або негативним (заперечення соціальної значущості права), раціональним (інтелектуальне сприйняття права) та емоційним (сприйняття права на рівні почуттів, настрою) тощо, при цьому певне ставлення до права і правових явищ може бути як в одній людині, так і у групи людей чи суспільства в цілому. У юридичній літературі за суб'єктами (носіями) правосвідомість поділяють на такі види: 1) індивідуальну правосвідомість — сукупність правових поглядів, почуттів, настроїв і переконань конкретного індивіда. Вона формується під впливом індивідуальних обставин життя, зовнішнього середовища і залежить від рівня правової освіти індивіда; 2) групову правосвідомість, яка відображає ставлення до права, його оцінку з боку соціальних груп (соціальних спільнот, професійних, територіальних, неформальних груп). На процес її формування впливає спільність інтересів, традицій, умов життя, а також авторитет лідера групи; 3) суспільну правосвідомість, яка виражає ставлення до права всього суспільства. Вона властива великим соціальним спільнотам (населенню країни, окремого регіону, певному етносу). Суспільна правосвідомість містить найбільш поширені й узагальнені оцінки права та правової реальності [5, 355].

З точки зору соціології молодь — це особлива велика соціально-демографічна група, яку виділяють на підставі сукупності вікових характеристик, особливостей соціального стану, соціально-психологічних особливостей [6, 126]. Досліджуючи особливості формування правової культури молоді, В. Головченко підкреслює: «Своєрідною рисою правової культури молоді є її перехідність. Вона зумовлюється: їх психо-віковими особливостями (грань юності і морально-психологічного змужніння, настання соціальної зрілості), властивими періоду досягнення юридичного повноліття, коли юність уже завершується, а соціально-психологічна «дорослість» повною мірою ще не настала; їхнім соціально-професійним статусом (коли вони ще не стали сформованими фахівцями); перебуванням у специфічному мікро- та мезосередовищі переважно у навчальних закладах» [7, 120].

Вважаємо, що правова свідомість молоді як елемент її правової культури характеризується не тільки вказаними рисами, але й рядом інших особливостей, які обумовлені віковим критерієм, соціально-економічним і суспільно-політичним становищем цієї групи населення. За законодавством України, молодь — це молоді громадяни України віком від 14 до 35 років [8], які становлять більше 22 відсотків населення України. Нижня межа віку молоді — 14 років — визначається моментом набуття часткової цивільної дієздатності, можливістю брати участь у трудових, сімейних та інших правовідносинах, що можна розглядати як початок систематичної правової соціалізації молоді. Зростання верхньої межі — з 28 до 35 років — пояснюється об'єктивними процесами в житті і розвитку людства: продовженням тривалості життя в цілому, розширенням меж середнього і старшого віку, продовженням терміну навчан-

ня і соціально-політичної адаптації, стабілізації сімейно-побутового статусу молодих людей тощо. У межах вказаних вікових рамок молоді люди відрізняються психофізіологічними характеристиками, рівнем освіти, ступенем громадянської зрілості, економічної самостійності тощо. Питання, пов'язані з обґрунтуванням і побудовою вікової періодизації молоді, у науці не мають однозначного вирішення. На думку автора, доцільним є виділення у внутрішній структурі молоді певних вікових груп. Першу групу (14–18 років) можна назвати учнівською молоддю, оскільки молоді люди цього віку переважно навчаються у загальноосвітніх навчальних закладах; другу групу (19–25 років) утворює студентська молодь, яка навчається у вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації; третя група (26–35 років) — молоді люди, які активно включилися у соціально-правову практику. Зрозуміло, що такий поділ дещо умовний, але він допоможе виявити особливості правової свідомості, притаманні для кожної вікової групи.

Фахівці визначають правосвідомість як систему взаємопов'язаних компонентів, до яких належать:

- 1) знання про право як регулятор суспільних відносин;
- 2) уявлення про власні права і свободи, обов'язки, відповідальність, а також види діяльності, регульовані правом;
- 3) ставлення до правових явищ (до права в цілому, до вимог конкретних норм права, до юридичних установ і їхньої діяльності);
- 4) установки на здійснення юридично значущих дій [5, 355].

Співвідношення вказаних елементів неоднакове у різних вікових груп молоді. Для молодих людей віком від 14 до 18 років характерне отримання правових знань та формування уявлень про власні права, свободи і обов'язки під час вивчення шкільного курсу правознавства, практичного права та інших дисциплін. Певне ставлення до права формується і стабілізується у наступному віковому періоді. Настави на здійснення юридично значущих дій остаточно закріплюються у межах останньої вікової групи молоді.

У лютому 2009 р. соціологічною лабораторією та кафедрою правознавства, соціології та політології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка було проведено соціологічне опитування студентів першого курсу. Його результати підтверджують, що молодь віком до 18 років не має чіткого розуміння поняття права та його соціальної значущості. На питання «Що Ви вкладаете у поняття «право»? із запропонованих варіантів 38,3 % студентів вибрали відповідь «Право — це перелік свобод, які держава гарантує своїм громадянам»; 28,4 % — «Право — це сукупність загальнообов'язкових, формально визначених правил поведінки»; 15,7 % ототожнюють право і закон, що виражає волю держави; 17,3 % студентів сприймають право як один із видів соціальних норм, що має таку ж силу, як мораль чи релігія; тільки 0,3 % опитаних вказали інший варіант відповіді.

У відповідях на питання «Оцініть свій рівень правової культури» виявляється певний суб'єктивізм. 53,1 % першокурсників відповіли, що не досконало знають закони, однак намагаються їх не порушувати; 11,2 % — законів

не знають, але ніколи не порушують ніяких моральних чи етичних правил поведінки. Тільки 15,8 % опитаних визнали, що знають закони, ніколи не порушують правових норм, водночас 17,4 % студентів відповіли, що знають закони, але інколи можуть їх порушувати, якщо впевнені, що це не стане відомо. Відрадно, що тільки 1,9 % студентів не знають законів, але їм байдуже, чи порушують їх, оскільки завжди діють у власних інтересах, та 0,6 % — не змогли оцінити свій рівень правової культури.

Питання «У яких правових знаннях Ви відчуваєте найбільшу потребу?» виявило, що 67,5 % студентів відчувають потребу у знаннях своїх прав, свобод та обов'язків; 22,1 % — у знаннях трудового, сімейного, цивільного законодавства; 9,8 % — у знаннях адміністративного та кримінального права; 0,6 % — не відчувають потреби у правових знаннях.

Відповідаючи на питання «Що для Вас є основним джерелом правової інформації», студенти вказали спеціальні друковані видання (6,3 %), спілкування з родичами, друзями, знайомими (26,0 %), засоби масової інформації (27,7 %), навчальну дисципліну «Основи правознавства» у школі та ВНЗ (38,0 %).

Наведені результати соціологічного опитування підтверджують, що основою правової свідомості молоді людини є системні правові знання про суспільство, його інститути та процеси, про державу та її органи, про норми, що регулюють відносини людей між собою та з владою, про взаємні права, свободи та обов'язки людини і держави. Правові знання формують раціональний елемент у структурі правової свідомості молоді. Тому молодь повинна здобувати ці знання систематично і безперервно, у процесі шкільного, вищого і професійного навчання, а також шляхом самоосвіти.

Психологічний елемент правової свідомості молоді людини формується на основі повсякденного сприйняття нею правових явищ та процесів і проявляється у вигляді почуттів, переживань, стереотипів тощо.

Поведінковий елемент — це вольова сторона правосвідомості, мотиви і настанови, від яких залежить, чи буде поведінка молоді людини правомірною, соціально корисною чи неправомірною, соціально шкідливою або небезпечною. Практика свідчить, що людина можна знати правові норми, але діяти всупереч цьому знанню, і навпаки, — можна не знати конкретної юридичної норми, але діяти в межах права, керуючись внутрішніми переконаннями. Позитивне ставлення до права, визнання верховенства права і правління законів зумовлює потребу влаштування повсякденного життя згідно з вимогами правових норм. Підтвердженням високого рівня правової свідомості особи є інтеріоризація, тобто глибоке засвоєння нормативних вимог права і перетворення його з жорсткої системи зовнішніх приписів на її усталені внутрішні якості.

Загальною особливістю правової свідомості української молоді є випередження правових знань порівняно з набутим життєвим досвідом. У сучасних умовах молоді люди отримали можливість досить активно включатися в соціально-правову практику. Наприклад, право на підприємницьку діяльність, закріплене ст. 42 Конституції України [9], зумовило утворення окремої групи — молодих підприємців — зі своєю правосвідомістю, якій властиві знання

цивільного, адміністративного, фінансового та інших галузей права. Молоді люди — наймані працівники — володіють знаннями трудового права та права соціального забезпечення тощо. Однак обсяг, змістовна сторона цих знань та їх систематизованість можуть бути різними.

Окрема група молоді характеризується наявністю спеціалізованих, деталізованих знань чинного законодавства, вмінь і навичок його застосування. Це стосується студентів вищих юридичних навчальних закладів та юристів, які виступають носіями професійної правосвідомості, що формується у ході спеціальної підготовки та у процесі здійснення юридичної діяльності. За спостереженнями соціологів, «особливість сучасної правосвідомості українського суспільства полягає в парадоксі між правовим нігілізмом, відторгненням від права як регулятора відносин, несприйняттям права й престижністю юридичних професій, про що свідчать високі конкурси в юридичних вузах. Право ще не стало однією з першорядних цінностей, потрібних для повсякденного життя, вплетених в тканину правосвідомості та поведінці груп, окремих особистостей, але воно набуло значення важливого чинника соціальної мобільності. Юридичну освіту, залученість до юридичної системи розглядають як досить високі статусні характеристики. Юридичні професії (хоча й різною мірою) в громадській думці пов'язуються з солідними доходами, з певними обсягами владних повноважень, які дозволяють впливати на поведінку людей, з особливого роду знаннями, які виділяють їх носіїв веред інших соціальних верств населення» [10, 150].

Разом з тим зростання престижу юридичних професій можна оцінити як позитивне явище. Потребу суспільства у правовому регулюванні всієї системи суспільних відносин можуть задовольнити лише спеціальні групи людей, які володіють ґрунтовними професійними юридичними знаннями.

Молодим вченим-правознавцям притаманна науково-теоретична правова свідомість, яка характеризується всебічним, повним усвідомленням сутності правових явищ та процесів і формується на основі глибоких досліджень соціально-правової дійсності. Сьогоднішні молоді вчені — це завтрашня наукова юридична еліта України. Займаючись науковою, викладацькою, дослідною діяльністю, вони працюють на майбутнє — їхні наукові пошуки сприяють розвиткові національної системи права, впливають на формування правової системи суспільства в цілому.

Основна частина української молоді виступає носієм буденної правосвідомості, яка формується під впливом конкретних умов життя молодої людини, її емпіричних знань про право, законність, юридичну відповідальність тощо. На рівні буденної правосвідомості багато молодих людей ототожнюють поняття «право» і «закон», а сам закон сприймають як імператив: наказ діяти тим або іншим чином або заборону певної поведінки під загрозою застосування покарання. Одним із найважливіших факторів, що безпосередньо і досить активно впливає на правосвідомість молодої людини, вважається культура правотворчості. Підґрунтям смислової позиції в даному разі є ставлення до вже готового, закріпленого у нормі права варіанта поведінки за співвідношенням «пра-

вильно — неправильно», «врегульоване — не врегульоване» [7, 121]. Звичайно, право «в текстах» активно впливає на формування тих чи інших правових знань, уявлень та оцінок, а домінанта позитивних чи негативних оцінок права і закону детермінує тип правосвідомості. «Валовий» підхід до законотворчості, прийняття законів без надійних механізмів їх реалізації або взагалі непродуманих, розбіжності між законами і підзаконними нормативно-правовими актами, порушення законних прав і свобод людини і громадянина формують негативне ставлення до права і закону у суспільства в цілому та молоді зокрема.

Свідомість сучасної української молоді не випадково зараз характеризується як «розколота» [11, 100]. Кризові явища політичного, економічного та соціального характеру суттєво впливають на правосвідомість молоді, зумовлюючи різні види її деформації. Як справедливо вважає Ю. Калиновський, «деформації правосвідомості являють собою викривлення форми та змісту правових настанов, навичок та звичок на інституційному та неінституційному рівнях, що відображається перш за все у діяльності та дискурсивних практиках суб'єктів правовідносин, а також у засобах вирішення конфліктних ситуацій, стереотипізованих серед широких верств населення» [12, 218–219].

Розрізняють кілька видів деформацій правосвідомості: правовий нігілізм, правовий ідеалізм (романтизм), правовий інфантилізм, правовий дилетантизм, правова демагогія [5, 360–361]. Українській молоді певною мірою притаманний правовий інфантилізм, який характеризується слабкістю правових знань при твердій впевненості особи у їх належному рівні. Із ним межує правовий дилетантизм, тобто в цілому легковажне ставлення до права за наявності поверхневих, безсистемних правових знань. Найбільш небезпечним видом деформації правової свідомості молоді є правовий нігілізм, який проявляється у байдужому, зневажливому або негативно-заперечувальному ставленні до права, закону і правового порядку. Правовий нігілізм взагалі вважається характерною рисою правової свідомості українців, його коріння — у нешанобливому ставленні до права, яке століттями служило інтересам держави, а не суспільства та особи. У молодих людей правовий нігілізм обумовлений передовсім такими негативними соціально-психологічними рисами, як недосвідченість, соціальна апатія, конформізм, агресивність, відмова від традиційних моральних і культурних цінностей та ін. Правовий нігілізм у молоді може переростати у більш небезпечні форми: спочатку виробляються антиправові настанови і стереотипи, з'являється почуття всездозволеності, яке у кінцевому результаті підштовхує до вчинення правопорушень. Такий різновид деформації правової свідомості, який характеризується наявністю у носіїв наміру на здійснення правопорушень, називається переродженням правосвідомості [13, 5]. Аналіз сучасних тенденцій злочинності молоді виявляє, що молоді люди все частіше скоюють злочини, які раніше вчиняли тільки дорослі, злочинність молоді набуває все більш організованого, групового характеру, останнім часом виникають тенденції до автономізації злочинності молоді як наслідок прагнення до незалежного способу життя (особливо в матеріальному плані) [14, 87].

Деякі фахівці спостерігають також негативну тенденцію криміналізації

правосвідомості, під якою розуміють поширення антисупільних поглядів, уявлень і настанов, які частково виправдовують ті чи інші злочинні дії, культивування цінностей і норм кримінального середовища, перенесення у масову культуру і повсякденний побут субкультури пенітенціарних установ [15, 78–79]. Розвитку таких поглядів та установок серед молоді сприяє романтизація злочинного світу в кінематографі, у художній літературі та інших сферах мистецької діяльності. Певною мірою впливають засоби масової інформації, які висвітлюють силу криміналітету, його зв'язки з представниками політичної еліти і силових структур, корумпованість органів влади тощо.

Важлива роль у протидії різним видам деформації правосвідомості молоді традиційно відводиться підвищенню рівня правової культури молодих людей, формуванню у них позитивного ставлення до права та довіри до закону. Варто врахувати позитивне значення таких правових засобів, як адаптація правових приписів до існуючих у молодіжному середовищі ціннісних орієнтацій, сприяння ініціативі та активності молоді в усіх сферах життєдіяльності суспільства, у тому числі правовій.

У цілому правосвідомість молоді відображає якісний стан правового розвитку цієї специфічної соціальної групи. Разом з тим рівень правової свідомості української молоді у недалекому майбутньому визначатиме рівень правового розвитку українського суспільства в цілому і впливатиме на наступні покоління. Для забезпечення прогресивної гуманістичної динаміки суспільних відносин необхідно підготувати молодь до самостійних творчих дій у сфері реалізації права, створити належні умови для засвоєння молодими громадянами України правових цінностей (правових норм, принципів, навичок правомірної поведінки) й практичного впровадження їх у правову діяльність. Метою подальших наукових досліджень повинна стати розробка й обґрунтування концепції формування високого рівня правової свідомості молодої людини із врахуванням її індивідуальних особливостей — віку, соціального досвіду, професійної підготовки, інтересів, звичок, схильностей тощо.

Література

1. Теория государства и права / под ред. С. С. Алексеева. — М. : Юрид. лит., 1985. — 480 с.
2. Скакуп О. Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс) : підручник / О. Ф. Скакуп. — Х. : Еспада, 2006. — 776 с.
3. Теория государства и права: курс лекций / под ред. П. И. Магузова и А. В. Малько. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Юрист, 2007. — 768 с.
4. Байпизаев Р. С. Философия правосознания: постановка проблемы // Правосведисис. — 2001. — № 5. — С. 12–23.
5. Крестовська П. М. Теорія держави і права: Елементарний курс / П. М. Крестовська, Л. Г. Матвеева. — Х. : Одиссей, 2007. — 432 с.
6. Соціологія : курс лекцій : навч. посіб. / за ред. С. А. Щудло, Т. М. Романіва, І. Л. Мірчук. — Дрогобич : Вимір, 2004. — 240 с.
7. Головченко В. Особливості формування правової культури молоді // Право України. — 2004. — № 10. — С. 120–123.
8. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : Закон України від 5 лют. 1993 р. № 2998–ХІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2998-12.

9. Конституція України : прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
10. Соціологія права : павч. посіб. / О. М. Джужа, В. М. Вовк [та ін.] ; за заг. ред. О. М. Джужи. — К. : Юрішком Інтер, 2004. — 288 с.
11. Головченко В. Правові механізми формування правосвідомості студентів / В. Головченко, А. Потьомкін // Право України. — 2006. — № 4. — С. 100–103.
12. Калиновський Ю. Ю. Правосвідомість українського суспільства: генеза та сучасність : монографія / Ю. Калиновський — Х. : Право, 2008. — 288 с.
13. Ромашов Р. А. Правовая культура и правовой пигилизм в молодежной среде / Р. А. Ромашов, Е. Г. Шукшина // История государства и права. — 2006. — № 2. — С. 2–8.
14. Яницька П. Сучасні тенденції злочинності серед молоді // Право України. — 1998. — № 12. — С. 86–88.
15. Ряшко В. І. Соціологія права у запитаннях і відповідях : (павч.-метод. посіб. для курсантів, студ. і слухачів) / В. І. Ряшко, Р. В. Сокол. — Л. : ЛІВС при НАВС України, 2002. — 196 с.

Анотація

Проць О. Є. Правова свідомість молоді в Україні: особливості і види деформації. — Стаття.

У статті досліджуються особливості правової свідомості молоді в Україні та її деформації. Молодь — це особлива соціальна група. Завданням Української держави є формування в української молоді високого рівня правової свідомості. Від цього залежать перспективи побудови в Україні правової держави і громадянського суспільства.

Ключові слова: деформації правосвідомості, молодь, правовий пігілізм, правова свідомість, правова соціалізація.

Summary

Prots O. E. Legal consciousness of youth in Ukraine: peculiarities and kinds of deformation. — Article.

In the article peculiarities of youth's legislative consciousness in Ukraine and its deformation are investigated. Youth is a special social group. The task of Ukrainian state is to form a high level of youth's law consciousness. It has influence on the perspectives of development of legal state and civil society in Ukraine.

Keywords: deformation of legal consciousness, youth, law nihilism, legislative consciousness, legal socialization.

УДК 351.74:340.132

О. О. Джураєва

ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВОПОРЯДКУ В СУЧАСНІЙ ДЕРЖАВІ

У сучасній правовій науці дослідження проблем правопорядку має не тільки глибоке теоретичне, але й практичне значення. І це закономірно, бо від того, як розуміються, а головне, як застосовуються інститути правопорядку, залежать результати ефективності функціонування усієї правової системи та їх вплив на всі сфери суспільного розвитку. Будь-яка демократична держава своїм завданням має встановлення та підтримання правопорядку в країні. Забезпечення правопорядку є невід'ємною складовою діяльності держави, в якій декларується принцип верховенства права.

© О. О. Джураєва, 2009